

Nagyhét
Szent Háromnapi
Húsvét Vigiliája
(Nagyszombat este)

Ter 1,1–2,2 ■ Kiv 14,15–15,1 ■ Iz 36,16-17a.18-28 ■ Róm 6,3-11; Mt 28,1-10

A keresztségre készülők, a hittanulók és velük mi mindannyian, akik már megkeresztelkedtünk, ezen az éjszakán még egy összefoglaló oktatásban részesülünk. Az olvasmányok közül egyik-másik elhagyható, vannak azonban olyanok, amelyeknek mindenképpen el kell hangzaniuk.

Olvasni kell a világ teremtéséről, mert ezen az éjszakán a föltámadt Jézusban a világ újjáteremtését, az új eget és új földet szemléljük. Ádám bűnbeeséséről is kellene hallanunk, hiszen az új Ádámban, Krisztusban istengyermeki életet nyertünk engedelmissége révén.

Hallanunk kell az egyiptomi szabadulás történetét, nemcsak azért, mert ez előképe a Krisztus vérében végbement szabadulásnak és a végső világvégi egyetemes szabadulásnak, hanem mert Isten korábbi nagy tetteit nem szabad elfelednünk. Az Egyház Izrael megszabadulásáért is hálát ad, és azt is ünnepli. Olvasni kell a próféták jövendöléseit a tiszta vízről, amely lemossa a bűnt (ez a keresztség), az új leheletről, melyet a Feltámadott közöl velünk (ez a Szentlélek), az új szívről (a megkeresztelt ember új teremtmény), az új törvényről, amely az új szívbe lesz írva (ez a szeretet). A keresztelés szertartása után aztán az Evangélium végső világosságában „asztalhoz ülhetünk”, mint az emmauszi tanítványok, és vehetjük az élet kenyerét, magát a föltámadt Krisztust.

A mai éjszaka olvasmányrendje tükrözi az ősi hitoktatást, amelynek anyagáról azt mondja Szent Ágoston: a hittanulóknak mindent meg kell tanítani a világ teremtésétől kezdve Krisztusig, de csak nagy vonalakban, és arra rámutatva, hogy mindezt szeretetből tette értünk az Isten.

Igazából ez a mai éjszaka egy titokzatos emmauszi út, ahol nem egyetlen szentírási szöveg ragyog fel az éjszakában lámpásként, hanem egyszerre az egész ószövetségi szentírási fénybe borul a feltámadt Krisztus jelenléte miatt, hiszen ő *Mózesen kezdve valamennyi prófétánál megmagyarázta, ami az Írásokban ő róla szól*. Az emmauszi tanítványoknak nem csupán az értelmük világosult meg, hanem szívük is lángolni kezdett, mert itt nemcsak összefüggések megértéséről van szó, hanem egy pár perc múlva történő belobbanásról, amikor felismerik őt a kenyértörésnél: mindent megértenek, vagyis a teremtést, a történelmet, Izrael útjait; az összes korábbi isteni ígéretet, mert nyilvánvalóvá lesz számukra, hogy Jézus Krisztus Isten Fia, valóságos Isten és valóságos ember.

A mai éjszaka tanít meg minket elmélkedni a szentírásról, amely csak a Krisztusba vetett hit fényénél és a kenyértörés szentmisés valóságában érthető, ugyanakkor az írások (az Ószövetség) Krisztusra vetnek fényt: „*Hát nem ezeket kellett elszenvednie a Messiásnak, hogy bemehessen dicsőségébe?*”

Csak a „beavatottak”, vagyis a megkereszteltek, megbérmáltak és a hittel áldozók „érthetik meg” a maguk teljességében az írásokat, mert azok Jézus Krisztusban vannak, aki az írások Alfája és Omegája, kulcsa, világossága, értelme és beteljesítője.

Ebben az éjszakai nagy bevonulásban hozzánk társul a Feltámadott, hiszen a tűz, amelyet megáld az Egyház, jelképezi a nekünk adott Szentlelket, aki feltámasztotta Jézust a sírból. Tehát ugyanazon Lélekben van Jézus embersége, mint amely Lélek bennünk van a hit által („*Isteniünk, te szent Fiad által isteni fényességed tüzét azaz a Szentlelket adtad híveidnek...*” – hangzik a tűzszentelési könyörgésben). Erről a tűzről gyűjtjük meg a húsvéti gyertyát, amely

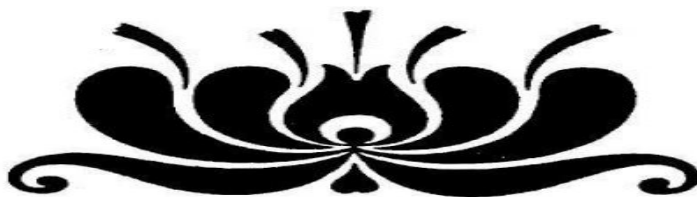

a Feltámadott jelenlétének látható jele: Krisztus világossága; de meggyújtjuk saját gyertyáinkat is, mert bennünk is él és világít a Jézust feltámasztó Lélek. Így a Szentlélektől megvilágosítva és fölemelve Jézus feltámadott létmódjára olvassuk végig nagy vonalaiban az egész szentírást – majd szenteljük meg a keresztelendők számára a vizet. A tűz (a Lélek: az égő húsvéti gyertya) beleereszkedik a vízbe, mert vízből és Szentlélekből születik újjá az ember Isten igéje által.

Csak ezután ülhetünk asztalhoz az éjszaka közepén az emmauszi tanítványok boldog és megrendítő felismerésével, de most már az apostoli közösségben, ahol Péter vezetésével teljessé vált a hitvallás.

Minden szentmise rövidítve ezt az utat járhatja be velünk, mert abba akar beavatni minket a liturgia Szentlelke, ami a mi igaz történetünk: hogy mi mind Jeruzsálemből (a Paradicsomkertből) jövünk szomorúan e világ útjaira, de hozzánk társul az élet Ura, az Isten szent Fia, a föltámadt Krisztus, és igéjével megvilágosít, szent testével és vérével új életet ad, és visszavezet; de már nem a régi Jeruzsálembé, hanem az újba, ahol angyalok és szentek sokasága vár bennünket.

Húsvéti vigília, Urunk feltámadásának ünnepe

Hosszabb forma:

(1.) OLVASMÁN Y Mózes első könyvéből

Isten látta, hogy nagyon jó mindaz, amit alkotott.

Kezdetben teremtette Isten az eget és a földet. A föld puszta volt és üres, sötétség borította a mélységeket, és Isten lelke lebegett a vizek fölött.

Isten szólt: „Legyen világosság”, és meglett a világosság. Isten látta, hogy a világosság jó. Isten elválasztotta a világosságot a sötétségtől. A világosságot nappalnak nevezte Isten, a sötétséget pedig éjszakának. Aztán este lett és reggel: az első nap.

Isten újra szólt: „A vizek közepén keletkezzék szilárd boltozat és alkosson válaszfalat a vizek között.” Úgy is lett. Isten megalkotta a szilárd boltozatot, és elválasztotta vele a boltozat fölötti és a boltozat alatti vizeket. Isten a boltozatot égnek nevezte. És este lett és reggel: második nap.

Isten ismét szólt: „Gyűljenek össze az égalatti vizek egy helyre és emelkedjék ki a száraz.” Úgy is történt. Isten a szárazat földnek nevezte, az összefolyt vizeket pedig elnevezte tengernek. És Isten látta, hogy ez jó.

Akkor megint szólt Isten: „Teremjen a föld zöldellő növényeket, amelyek termést hoznak, fákat, amelyek magot rejtő gyümölcsöt teremnek a földön.” Úgy is lett. A föld zöldellő növényeket termett, amelyek termést hoznak fajuk szerint, és fákat, amelyek gyümölcsöt érlelnek, amelyekben magvak vannak a fajtának megfelelően. Isten látta, hogy ez jó. Este lett és reggel: a harmadik nap.

Akkor megint szólt Isten: „Legyenek világító testek az égbolton, s válasszák el a nappalt az éjszakától. Határozzák meg az ünnepeket, a napokat és az éveket. Fényeskedjenek az égbolton, s világítsák meg a földet.” Úgy is lett. Isten megteremtette a két nagy világítót. A nagyobbik világítót, hogy uralkodjék a nappalon, és a kisebbik világítót, hogy uralkodjék az éjszakán, s hozzá még a csillagokat. Isten az égboltra helyezte őket, hogy világítsák meg a földet, uralkodjanak a nappal és éjszaka fölött, s válasszák el a világosságot meg a sötétséget. Isten látta, hogy ez jó. Este lett és reggel: a negyedik nap.

Isten szólt: „A vizek teljének meg élőlények sokaságával; az égen, a föld felett, az égbolt alatt pedig röpködjenek madarak.” Isten megteremtette fajtájuk szerint a nagy tengeri állatokat és mind az élőlényeket, amelyek mozognak vagy a vízben úszkálnak. És a röpködő madarakat is, ugyancsak fajtájuk szerint. Isten látta, hogy ez jó. Isten megáldotta őket, és így szólt: „Legyetek termékenyek, szaporodjatok, töltsétek be a tengerek vizét, s a madarak is szaporodjanak a földön.” Este lett és reggel: az ötödik nap. Aztán szólt Isten: „Hozzon elő a föld élőlényeket fajuk szerint: háziállatokat, csúszómászókat és mezei vadakat fajuk szerint.” Úgy is történt. Isten megteremtette a mezei vadakat fajuk szerint, a háziállatokat fajuk szerint és az összes csúszómászót a földkerekségen, fajonként. Isten látta, hogy ez jó.

Isten újra szólt: „Teremtsünk embert képmásunkra, magunkhoz hasonlóvá. Ő uralkodjék a tenger halai, az ég madarai, a háziállatok, a mezei vadak és az összes csúszómászó fölött, amely a földön mozog.” Isten megteremtette az embert saját képmására: Isten képmására teremtette őt; férfinak és nőnek teremtette őket.

Isten megáldotta őket és ezt mondta nekik: „Legyetek termékenyek, szaporodjatok, töltsétek be a földet és vonjátok uralmatok alá. Uralkodjatok a tenger halain, az ég madarain és minden állat fölött, amely a földön mozog.” Azután ezt mondta Isten: „Íme, nektek adok minden növényt az egész földön, amely magot terem, és minden fát, amely magot rejtő gyümölcsöt érlel, hogy táplálékotok legyen. A mező vadjainak, az ég madarainak s mindennek, ami a földön mozog és lélegzik, minden növényt táplálékul adok.” Úgy is történt. Isten látta, hogy nagyon jó mindaz, amit alkotott. Este lett és reggel: a hatodik nap.

Így készült el a föld, az ég, és minden, ami benne van. Isten a hetedik napon befejezte művét, amit alkotott. A hetedik napon megpihent munkája után, amit végzett.

Ez az Isten igéje.

A szertartás további összes olvasmánya az [alábbi dokumentumban](#) olvasható.

Ter 1,1-2,2

VÁLASZOS ZSOLTÁR

Válasz: **Áraszd ránk lelkedet, Istenünk: * újítsd meg a föld színét.** 8 G. tónus.

Előénekes: Mondj áldást, lelkem az Úrnak! * Nagy vagy nagyon, én Uram, Istenem.

Fenségbe és ékességbe öltözöl, * sugárzó fény a te köntösöd.

Hívek: **Áraszd ránk lelkedet, Istenünk: * újítsd meg a föld színét.**

E: Szilárd alapokra ágyaztad a földet, * nem fog soha meginogni.

Az óstenger köntösként takarta, * a hegyeket is vizek borították.

H: **Áraszd ránk lelkedet, Istenünk: * újítsd meg a föld színét.**

E: A forrásvizeket patakokba gyűjtöd, * ott csörgedeznek a hegyek között.

Az ég madarai partjukon fészkelnek, * az ágak közt zengik énekük.

H: **Áraszd ránk lelkedet, Istenünk: * újítsd meg a föld színét.**

E: Eged kamráiból öntözd a hegyeket, * a földet jóltartod javaid bőségével.

Az állatoknak füvet sarjasztasz, † és növényeket az ember javára * hogy kenyeret nyerjen a földből.

H: **Áraszd ránk lelkedet, Istenünk: * újítsd meg a föld színét.**

E: Mily sokrétű a te műved, Uram! * bölcsességgel alkottál mindent.

Teremtényeid betöltik a földet, * mondj áldást, lelkem az Úrnak.

H: **Áraszd ránk lelkedet, Istenünk: * újítsd meg a föld színét.**

Zsolt 103,1-2a.5-6.10 és 12.13-14.24 és 35c

ALLELUJA

Adjatok hálát az Úrnak, mert jó, * mivel irgalma örökké megmarad!

Mondja Izrael háza, hogy jó az Isten, * mivel irgalma örökké megmarad. – 6. tónus.

B évben

† EVANGÉLIUM Szent Márk könyvéből

A názáreti Jézus, akit keresztre feszítették, feltámadt.

Amikor elmúlt a szombat, Mária Magdolna, Mária, Jakab anyja, és Szalóme drága keneteket vásároltak, és elmentek, hogy megkenjék Jézus holttestét. A hét első napján, kora reggel, amikor a nap felkelt, a sírhoz mentek.

Ezt mondták egymásnak: „Ki fogja nekünk elhengeríteni a követ a sír bejárata elől?” De amikor odanéztek, látták, hogy a kő el van hengerítve, pedig igen nagy volt.

Bementek a sírba, és egy fehér ruhába öltözött ifjút láttak, amint ott ült jobb felől. Megrémültek, de az megszólította őket: „Ne féljete! Ti a keresztre feszített názáreti Jézust keressétek. Feltámadt, nincs itt! Nézzétek, itt van a hely, ahová temették. Siessetek, és mondjátok meg tanítványainak és Péternek: Előttetek megy Galileába. Ott meglátjátok majd őt, amint megmondta nektek.”

Ezek az evangélium igéi.

B évben: Mk 16,1-7

EGYETEMES KÖNYÖRGÉSEK

Pap: Imádkozzunk, testvéreim, mennyei Atyánkhoz, aki szent Fia feltámasztása által új életre hívott meg bennünket!

Lektor: 1. Töltsd el, Urunk, N. pápánk, N. püspökünk, papjaink, szerzeteseink és minden keresztény testvérünk lelkét a feltámadt Krisztus kegyelmeivel!

Hívek: Kérünk téged, hallgass meg minket!

2. Segítsd, Urunk, az újonnan megkeresztelteket, hogy keresztségi fogadásukhoz egész életükben hűségesek maradjanak!

Hívek: Kérünk téged . . .

3. Szüntesd meg a szakadásokat a keresztények között, hogy megvalósuljon a testvéri egység mindazokkal, akiket

összeköt az egy keresztség!

Hívek: Kérünk téged . . .

4. Áldd meg, Urunk, hazánkat és mindazokat, akik népünk életének megújításán dolgoznak!

Hívek: Kérünk téged . . .

5. Add meg, Urunk, a megdicsőülés reményét a szenvedőknek és az elhagyottaknak!

Hívek: Kérünk téged . . .

6. Újítsd meg egyházközségünk életét áldozatkészségben és szeretetben!

Hívek: Kérünk téged . . .

Pap: Mennyei Atyánk! Szent Fiad feltámadásának éjszakáján örömet ajándékoztál a világnak. Add, hogy a feltámadás hitében éljünk, és így egykor eljussunk Fiad dicsőségébe. Aki él és uralkodik mindörökkön örökké.

Hívek: Ámen.